

DRUŽINSKA KONFERENCA (DRUŽINSKI SESTANEK)

MAG. NENA KOPČAVAR GUČEK, DR. MED., SPEC. DRUŽ. MED.

ZD LJUBLJANA VIČ

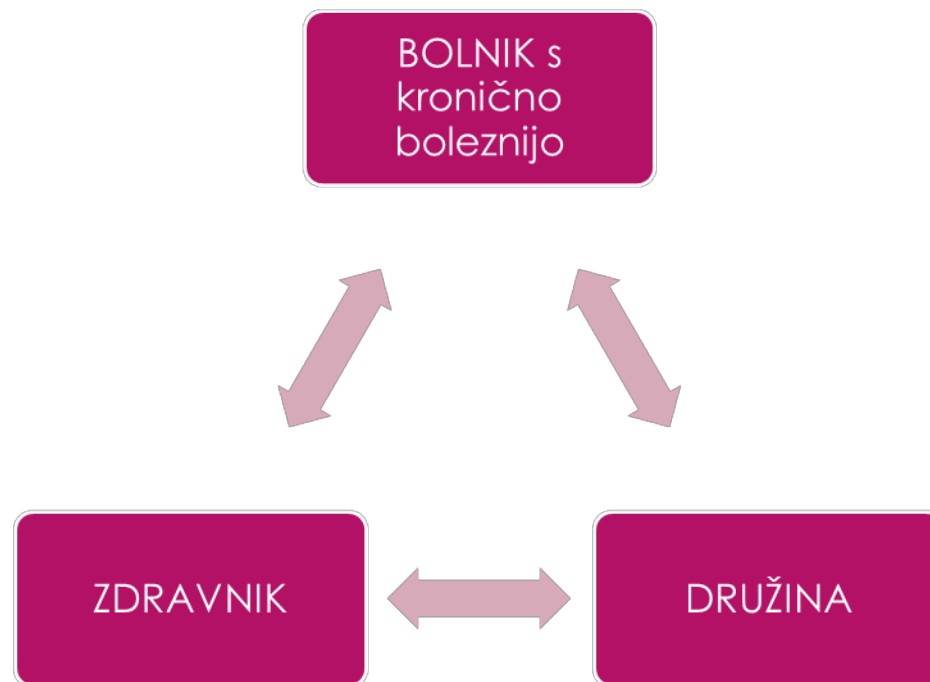
ŠESTOVA UL.10

1000 LJUBLJANA

Vsebina predstavitve

- ▶ 1. definicija –opredelitev družinske konference/družinskega sestanka kot posebne oblike komuniciranja
- ▶ 2. namen družinske konference
- ▶ 3. cilji družinske konference
- ▶ 4. priprave na družinsko konferenco
- ▶ 5. vsebina in izvedba družinske konference

- ▶ Kronična bolezen poudari terapevtsko triado: ključno je odlično komuniciranje

Kaj je družinska konferenca (angl. family meeting)?

- ▶ Družinska konferenca-družinski sestanek- predstavlja priložnost za **izboljšanje kvalitete oskrbe** bolnika.
- ▶ Predstavljajo idealno priložnost za **informiranje, izmenjavo mnenj, pojasnjevanje, izdelavo načrtov in za zastavljanje ciljev** za bodočo med zdravstvenim osebjem, bolnikom in družinskimi člani.
- ▶ Izvaja se **v različnih okoljih**: v primarnem zdravstvu, kot v kliničnem okolju(npr. intenzivna enota) in v paliativni medicini.

Namen družinske konference:

- ▶ pomagati bolniku in njegovi družini pri **sprejemanju** kronične bolezni
- ▶ primerno **informirati** družinske člane -> boljše razumevanje bolezni
- ▶ doseči **boljše prilagajanje** družine na bolezen družinskega člana
- ▶ **zmanjševati občutek nemoči** pri bolniku in svojcih
- ▶ vzpostaviti **učinkovito in prožno terapevtsko-socialno mrežo** za bolnika

Kdaj organizirati družinsko konferenco?

- ▶ ob pojavu kronične bolezni
- ▶ ob večji spremembi v zdravstvenem stanju (npr. poslabšanje znane bolezni, nastanek hude telesne oviranosti-invalidnosti, pojav hude demence, nove možnosti zdravljenja itd.)
- ▶ kadarkoli, na željo bolnika
- ▶ ob očitnih neskladjih in nesoglasjih med družinskimi člani bolnika ali ob očitnem pomanjkanju družinske podpore pri negi in zdravljenju

Cilji družinske konference

- ▶ **izmenjati informacije** in mnenja med družinskimi člani in zdravstvenim osebjem
- ▶ **seznanjanje bolnika in družinskih članov z boleznijo**, njenimi značilnostmi, prognozo in načini zdravljenja
- ▶ **zastavljanje ciljev** oskrbe in zdravljenja
- ▶ izdelava **načrta** zdravstvene oskrbe

Hudson et al. BMC Palliative Care 2008 7:12

Etična načela-veljajo tudi za družinsko konferenco:

- ▶ avtonomnost bolnika (informiran pristanek)
- ▶ dobronamernost
- ▶ ne škoditi (non nocere)
- ▶ zaupnost-poklicna molčečnost
- ▶ resnica
- ▶ pravičnost
- ▶ enakost

Priprave na družinsko konferenco (1)-predhodni razmisleki:

- ▶ **Zakaj**-s kakšnim namenom jo organizirate?
- ▶ **Kje** se boste srečali? (zasebnost, udobje, stoli v krogu...)
- ▶ **Kdo** so udeleženci ? (družinski člani, zdravstveno osebje, socialni delavci, odvetnik...)

Priprave na družinsko konferenco (2)-kako se pripravi zdravnik:

- ▶ seznanjenost s podrobno bolnikovo zgodovino (pregled dokumentacije),
- ▶ poznavanje obsega, načina zdravljenja in prognoze bolezni (strokovna literatura, posvet z lečečimi kliničnimi specialisti),
- ▶ izbor primernega časa in prostora,
- ▶ nabor in vabila udeležencev posveta (bolnik?, družinski člani, strokovno osebje, socialni delavci),
- ▶ priprava informacij za bolnika in njegove družinske člane-literatura, informacije v drugih medijih, podatki o nevladnih organizacijah-društvih bolnikov,
- ▶ priprava na soočanje s čustvi bolnika in svojcev (tudi negativnimi-dvom v zdravnika in njegove ukrepe, konfliktnost...).

Priprave na družinsko konferenco(3)- ocena bolnikove zaznave:

- ▶ bolnikova zmožnost slediti posvetu-ocena kognitivnih funkcij, pretehtane dobrobiti in negativne posledice
- ▶ njegove lastne predstave o bolezni
- ▶ njegovo razumevanje dejstev
- ▶ njegova stališča
- ▶ želje
- ▶ cilji

Priprave na družinsko konferenco (4)- sporočanje slabe novice

- ▶ osebno opozorilo pred začetkom
- ▶ enostavno, jasno in primerno odmerjeno sporočanje dejstev
- ▶ možnost, da bolnik sporočanje ustavi
- ▶ želja, da ne želi podrobnosti
- ▶ odziv na bolnikova čustva-empatična podpora bolniku in svojcem

Vsebina in izvedba (1)

- ▶ Določitev moderatorja-običajno osebni izbrani zdravnik, lahko ima pomočnike.
- ▶ Predstavitev vseh navzočih in navezovanje stikov.
- ▶ Postavitev osnovnih pravil: osnove uspešnega komuniciranja.
- ▶ Ugotavljanje, kaj pacient/družina že vedo (»Prosim, povejte, kako ste vi razumeli...«).
- ▶ Kratek pregled trenutnega stanja bolnika, prognoze, možnosti zdravljenja.
- ▶ Diskusija: možnost, da vsakdo spregovori, izrazi svoje mnenje.
- ▶ Odzivanje na emocionalne reakcije bolnika in družinskih članov.

Vsebina in izvedba (2)

- ▶ **Če je pacient prisoten in odziven**-o kakšnih odločitvah razmišlja, ali ima v zvezi z njimi vprašanja ali skrbi, kako mu lahko pomagamo.
- ▶ **Če je pacient neodziven**-iskanje konsenza med družinskimi člani: kako bi se bolnik odločil, kaj naj bi po vašem mnenju storili, možnost, da se družinski člani dogovorijo sami med sabo.
- ▶ **Če ni konsenza**-nazaj k točki b). Damo čas za razmislek, sestanemo se naslednji dan. Vprašanja: na katerih vrednotah temeljijo vaše odločitve? Kako bo odločitev vplivala na nas in druge družinske člane? Vključimo zunanje resurse, npr. etično komisijo, druge zdravnike duhovnika.

Vsebina in izvedba (3)

- ▶ Povzemite doseženi konsenz.
- ▶ Posvarite pred nepričakovanimi izidi.
- ▶ Prepoznajte družinskega predstavnika za nadaljnje komuniciranje.
- ▶ Napravite zapisnik: kdo je bil prisoten, kakšne odločitve so bile sprejete.
- ▶ Napravite plan oskrbe (nadaljnje družinske konference, hišni obiski, preiskave, napotitve,
- ▶ obiski v ambulanti).

Poudarki družinske konference

- ▶ večkrat preverimo razumevanje vsebine, uporabljamo razumljivo terminologijo
- ▶ skličemo jo le na željo, ni rutinska oblika komuniciranja
- ▶ bistveni poudarek: zdravimo bolnika, in ne bolezen
- ▶ upoštevamo predvsem želje bolnika, pred željami svojcev
- ▶ preprečimo preveliko vnemo skrbnika (pokroviteljstvo, »prekrivanje«)
- ▶ vsakdo od prisotnih naj ima besedo-INTERAKTIVNOST
- ▶ konferenco običajno vodi zdravnik, lahko pozove k besedi tudi druge strokovnjake

POVZETEK PREDSTAVITVE

- ▶ Družinska konferenca je pomembno in dragoceno orodje za sporazumevanje med zdravnikom, bolnikom in njegovo družino.
- ▶ Pregled dosegljive literature kaže, da formalna izobrazba v vodenju družinskih konferenc ni dosegljiva v vseh okoljih.
- ▶ Družinska konferenca od specialista družinske medicine terja ne le strokovno znanje, ampak tudi organizacijske spretnosti in sposobnost komuniciranja; nagrada za trud so boljši izidi zdravljenja in poglobljeno zaupanje med zdravnikom, bolnikom in njegovo družino.

Skrb za družinskega člana daje možnosti za najdragocenejše odnose: za medgeneracijsko solidarnost.

Prof. Ramovš, Inštitut Antona Trstenjaka

Literatura

- ▶ Hudson *et al.* *BMC Palliative Care* 2008 **7**:12
- ▶ Kathleen Moneymaker. *Journal of Palliative Medicine*. February 2005, 8(1): 157-157
- ▶ Fineberg IC: **Preparing professionals for family conferences in palliative care: Evaluation results of an interdisciplinary approach.** *Journal of Palliative Medicine* 2005, **8**(4):857-866.
- ▶ Ambuel B, Weissman DE: **Fast fact and concept #016: Conducting a family conference.** [http://www.eperc.mcw.edu/fastFact/ff_016.htm] webcite

Beatus ille homo qui sedet in sua domo.

(Blagor mu, ki biva v svojem domu).

Latinski pregovor